

DREPTURILE SI FACILITATILE PERSOANELOR CU HANDICAP

TOATE PERSOANELE ADULTE DETINATOAREDE CERTIFICAT DE INCADRARE IN GRAD DE HANDICAP GRAV CU ASISTENT PERSONAL SUNT RUGATE SA SE PREZINTE CAT MAI URGENT DE LA PRIMIREA PLICULUI CU CERTIFICATUL DE GRAD SI ANEXA 2, actul de identitate, dupa caz copie cupon de pensie/decizia de invaliditate, la DGASPC BACAU cam. 1, str. Marasesti nr.13.

Drepturile persoanelor cu handicap:

Drepturile persoanelor cu handicap sunt reglementate de **Legea nr. 448/2006** (actualizata 2018) **privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicata.**

In vederea asigurarii asistentei de recuperare/reabilitare, persoanele cu handicap au dreptul la:

- **dispozitive medicale gratuite** in ambulatoriu, conform listei si in conditiile prevazute in Contractul-cadru privind conditiile acordarii asistentei medicale in cadrul sistemului asigurarilor sociale de sanatate si a normelor sale de aplicare;
- servicii gratuite de cazare si masa si pentru insotitorul copilului cu handicap grav sau accentuat ori al adultului cu handicap grav sau accentuat in unitatile sanitare cu paturi, sanatorii si statiuni balneare, la recomandarea medicului de familie ori a medicului specialist, asigurate de la Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate, conform Contractului-cadru privind conditiile acordarii asistentei medicale in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate;
- **un bilet gratuit de tratament balnear**, in cursul unui an, pe baza programului individual de reabilitare si integrare sociala si a recomandarii medicului de familie sau a medicului specialist, eliberat de catre Casa Judeteana de Pensii Bacau.

Persoanele cu handicap au acces liber si egal la orice forma de educatie, indiferent de varsta, in conformitate cu tipul, gradul de handicap si nevoile educationale ale acestora. Persoanelor cu handicap li se asigura educatia permanenta si formarea profesionala de-a lungul intregii vieti.

Educatia persoanelor cu handicap este parte integranta a sistemului national de educatie, coordonat de Ministerul Educatiei Nationale.

In cadrul procesului de invatamant, indiferent de nivelul acestuia, persoanele cu handicap au dreptul la:

- servicii educationale de sprijin;
- dotarea cu echipament tehnic adaptat tipului si gradului de handicap si utilizarea acestuia;
- adaptarea mobilierului din salile de curs;
- manuale scolare si cursuri in format accesibil pentru elevii si studentii cu deficiente de vedere;
- utilizarea echipamentelor si softurilor asistive in sustinerea examenelor de orice tip si nivel.

In vederea asigurarii accesului persoanelor cu handicap la obtinerea unei locuinte, autoritatile publice au obligatia sa ia masuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru inchirierea, la nivelurile inferioare, a locuintelor care apartin domeniului public al statului ori unitatilor administrativ-teritoriale ale acestuia. Persoanele cu handicap grav, familia sau reprezentantul legal pe perioada in care are in ingrijire un copil ori un adult cu handicap grav beneficiaza de urmatoarele drepturi:

- acordarea unei camere de locuit, suplimentar fata de normele minimale de locuit prevazute de lege, pe baza contractelor de inchiriere pentru locuintele care apartin domeniului public sau privat al statului ori al unitatilor administrativ-teritoriale ale acestuia;
- scutirea de la plata chiriei pentru suprafetele locative cu destinatie de locuinte deţinute de stat sau de unităţile administrativ-teritoriale ale acestuia şi care sunt în folosinţa acestor persoane; (de acest drept beneficiaza si adultul cu handicap accentuat).

In vederea asigurarii accesului persoanelor cu handicap la cultura, sport si turism copilul cu handicap, precum si persoana care îl însoţeşte beneficiază de gratuitate la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice si sportive.

Adulții cu handicap beneficiază de bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive, astfel:

- adultul cu handicap grav sau accentuat, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate;
- adultul cu handicap mediu și ușor beneficiază de bilete de intrare în aceleași condiții ca pentru elevi și studenți.

Persoanele cu handicap grav și accentuat beneficiază de gratuitate pe toate liniile la transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață și cu metroul. Beneficiază de aceste prevederi și următoarele persoane:

- însoțitorii persoanelor cu handicap grav, în prezența acestora;
- însoțitorii adulților cu handicap auditiv și mintal accentuat, în prezența acestora, pe baza anchetei sociale realizate de către asistentul social din cadrul compartimentului specializat al primăriei în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința persoana cu handicap;
- asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav;
- asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat.

Legitimația pentru transportul urban cu mijloace de transport în comun de suprafață este valabilă pe întregul teritoriu al țării, fiind recunoscută de toate regiile de transport local, și este eliberată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, la cerere.

Persoanele cu handicap grav beneficiază la cerere, de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 12 călătorii dus-întors pe an calendaristic.

Beneficiază de aceste facilități și următoarele persoane:

- însoțitorii persoanelor cu handicap grav, în prezența acestora;
- însoțitorii adulților cu handicap auditiv și mintal accentuat, în prezența acestora, pe baza anchetei sociale;
- asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav;
- asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat.

Persoanele cu handicap accentuat beneficiază la cerere, de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial, pentru 6 călătorii dus-întors pe an calendaristic. Beneficiază de aceste prevederi și însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, numai în prezența acestora.

Persoanele cu afecțiuni renale care necesită hemodializă în alte localități decât cele de domiciliu beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet la tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a, cu autobuzele sau cu navele pentru transport fluvial și peste numărul de călătorii prevăzut, în funcție de recomandarea centrului de dializă. Beneficiază de aceste prevederi și asistenții personali sau însoțitorii persoanelor cu handicap care necesită hemodializă. (art. 24)

Persoanele cu handicap beneficiază de protecție împotriva neglijării și abuzului, indiferent de locul unde acestea se află. În cazul în care persoana cu handicap, indiferent de vârstă, este în imposibilitate totală sau parțială de a-și administra bunurile personale, aceasta beneficiază de protecție juridică sub forma tutelă și de asistență juridică. (art. 25)

Persoana cu handicap poate beneficia de servicii sociale acordate în centre de zi și centre rezidențiale de diferite tipuri, publice, public-private sau private. (art.55).

Plata prestațiilor sociale de la DGASPC Bacău acordate persoanelor cu handicap se face din oficiu, fără cerere!

Prestații sociale acordate persoanelor cu handicap:

Persoanele adulte cu handicap grav beneficiază de:

- indemnizație lunară, indiferent de venituri
- buget personal complementar lunar, indiferent de venituri

Persoanele adulte cu handicap accentuat beneficiază de:

- indemnizație lunară, indiferent de venituri
- buget personal complementar lunar, indiferent de venituri

Persoanele adulte cu handicap mediu beneficiază de:

- buget complementar lunar, indiferent de venituri, în cuantum de 60 lei;
- **Nu pot beneficia de prestații sociale:**

- adulții cu handicap îngrijiți și protejați în centre rezidențiale publice, cu excepția centrului de tip respiro, ori în alte tipuri de instituții rezidențiale publice cu caracter social sau medico-social, în care se asigură întreținerea completă din partea autorității administrației publice pe o perioadă mai mare de o lună;

- adulții cu handicap care sunt reținuți sau condamnați definitiv la o pedeapsă privativă de libertate, pe perioada reținerii ori detenției;
- adulții cu handicap grav sau accentuat care realizează venituri, aflați în îngrijirea și protecția asistentului personal profesionist.
- Conform deciziei Ministerului Muncii și Justiției Sociale, cuantumului indemnizației de însoțitor acordată adultului cu handicap vizual grav potrivit prevederilor art. 58 alin (3) din Legea 448/2006/ O.G. 51/2017 este echivalentă cu salariul net al asistentului personal gradat la 0, stabilit potrivit Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.
- Salariul asistentului personal este stabilit potrivit prevederilor Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Facilități sociale acordate persoanelor cu handicap:

Persoanele adulte cu handicap grav sau accentuat pot beneficia de credit a cărui dobândă se suportă din bugetul de stat, prin transferuri de la bugetul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități la bugetul Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului Bacău, în baza unui contract privind angajamentul de plată a dobânzii pentru achiziționarea unui singur autovehicul și pentru adaptarea unei locuințe conform nevoilor individuale de acces, cu condiția plății la scadență a ratelor creditului, dar și cu condiția ca valoarea creditului să nu depășească 10.000 de euro, iar returnarea creditului să nu depășească 10 ani. În cazul achiziționării de autovehicule adaptate special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu roțile, valoarea creditului nu poate depăși 20.000 de euro, perioada de rambursare fiind de 15 ani. (art. 27)

Toate persoanele cu handicap, indiferent de grad, precum și însoțitorii la grav sau, după caz, asistenții personali ai acestora, deținători de autoturisme, beneficiază de scutire de la plata tarifului de utilizare a rețelelor de drumuri naționale, prevăzut în Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind introducerea tarifului de utilizare a rețelei de drumuri naționale din România. (art. 28)

Persoanele cu handicap sau reprezentanții legali ai acestora, la cerere, pot beneficia de un card-legitimatie pentru locurile gratuite de parcare, eliberat de către Primăria de domiciliu/Politia Locală. Autovehiculul care transportă o persoană cu handicap posesoare de card-legitimatie beneficiază de parcare gratuită în locurile special amenajate.

Facilități fiscale pentru persoane cu dizabilități (Cod fiscal – Legea 227/2015)

Impozitul pe venit

Articolul 60 prevede scutirea de la plata impozitului pe venit pentru persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat, pentru veniturile realizate din:

- a) activități independente, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere;
- b) salarii și asimilate salariilor, prevăzute la art. 76 alin. (1)-(3);
- c) pensii;
- d) activități agricole, silvicultură și piscicultură, altele decât cele prevăzute la art. 105, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere fără personalitate juridică;

Contribuția de asigurări sociale de sănătate

- Doar pentru venituri realizate în baza Legii 448/2006 (adică prestațiile sociale), persoanele cu handicap sunt scutite de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Impozitul/ taxa pe clădiri

- Potrivit articolului 456 alineat (1) litera t - Persoanele cu handicap grav sau accentuat și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate, respectiv reprezentanții legali ai minorilor cu handicap grav sau accentuat și ai minorilor încadrați în gradul I de invaliditate nu datorează impozit/țaxă pentru clădirea aflată în proprietate sau co-proprietate folosită ca domiciliu.

Impozitul/ taxa pe teren

- Articolul 464 alineat 1, litera t prevede că persoanele cu handicap grav sau accentuat și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate, nu datorează impozit/țaxă pentru terenul aferent clădirii de domiciliu, aflat în proprietate sau co-proprietate a acestora.

Impozitul pe mijloacele de transport

- La articolul 469 alineat 1, litera b, legiuitorul prevede că persoanele cu handicap grav sau accentuat și persoanele încadrate în gradul I de invaliditate, nu datorează impozit pentru mijloacele de transport aflate în proprietate sau coproprietate, pentru un singur mijloc de transport, la alegerea contribuabilului.